

דף כד.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה הי"ח

וְאִין עֲבוּדָה אֶלָּא בְיָמִין. וְאִם עָבַד בְּשִׂמְאֵל פְּסוּלָה וְאִינוּ
 לֹקָה. רָגְלוֹ אַחַת עַל הַכְּלִי וְרָגְלוֹ אַחַת עַל הָרֶצֶפָה ז'
 רוֹאִין כּל שְׂאֵלוֹ יִנָּטֵל הַכְּלִי אוֹ הָאָבֶן יָכוֹל לַעֲמֹד עַל
 רָגְלוֹ אַחַת עֲבוּדָתוֹ כְּשֶׁרָה. וְאִם לָאוֹ עֲבוּדָתוֹ פְּסוּלָה.
 קָבַל בְּיָמִין וְשִׂמְאֵל מְסִיעֵתוֹ עֲבוּדָתוֹ כְּשֶׁרָה. שֶׁהַמְּסִיעַ אִין
 מְשַׁגְּיחִין עָלָיו:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה הי"ח

נִתְנַדְּדָה אָבֶן מֵאֲבְנֵי הָעֶזְרָה ח' לֹא יַעֲמֹד עָלֶיהָ בְּשַׁעַת
 עֲבוּדָה עַד שֶׁתִּחַבֵּר בְּאָרְץ. וְאִם עָבַד עֲבוּדָתוֹ כְּשֶׁרָה
 הוֹאִיל וּבְמִקוּמָה עוֹמֶדֶת:

ז. כסף משנה: רגלו אחת על הכלי ורגלו אחת על הרצפה. יש בלשון רבינו חסרון וצריך להוסיף רגלו אחת על האבן ורגלו אחת על הרצפה וכך מצאתי בספר מוגה וכך היא שנויה בברייתא שם. וכן מבואר בסוף לשון רבינו שכתב רואין כל שינטל הכלי או האבן: קיבל בימין ושמאל מסייעתו עבודתו כשירה וכו'. תוספתא פרק קמא דזבחים:

ח. כסף משנה: נתנדדה אבן מאבני העזרה לא יעמוד עליה בשעת העבודה וכו'. בפ' ב' דזבחים בעי רבי אמי וכו' נדלדלה האבן ועמד עליה מהו היכא דאין דעתו לחברה לא תיבעי לך דודאי חייצא כי תיבעי לך דדעתו לחברה. רבה זוטי בעי לה הכי נעקרה האבן ועמד במקומה מהו וכו' דרך שירות בכך או אין דרך שירות בכך תיקו ורבינו בפרק א' מהלכות בית הבחירה כתב ואם נעקרה אבן אע"פ שהיא עומדת במקומה הואיל ונתקלקלה פסולה ואסור לכהן העובד לעמוד עליה בשעת עבודה עד שתקבע בארץ ויש לתמוה עליו למה השמיט יתר הדברים ולא כתבם לא כאן ולא שם. והראב"ד כתב שם עוד אמרו שם שאם נעקרה האבן ועמד הכהן במקומה בגומא ועבד אין דרך שירות בכך עכ"ל. ויש לתמוה למה החליט המאמר דאין דרך שירות בכך דמשמע דעבודתו פסולה והלא כיון שעלתה בתיקו אין לנו לפסול העבודה מספק ועוד קשיא לי למה לא השיגו על שהשמיט

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' הבחירה פ"א ה"י

וּמְרַצְפִּין אֶת כָּל הָעֶזְרָה בְּאַבְנִים יְקָרוֹת ט. וְאִם נֶעְקְרָה
אֶבֶן אֶף עַל פִּי שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בְּמִקְוָמָה. הוֹאִיל וְנִתְקַלְקְלָה
פְּסוּלָה וְאָסוּר לִכְהֵן הָעוֹבֵד לְעֵמֶד עָלֶיהָ בְּשַׁעַת הָעֶבֹדָה
עַד שֶׁתִּקְבַּע בְּאַרְץ:

דף כד:

עין משפט א.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א ה"ב

קָמֵץ הַכָּשֵׁר וְנִתֵּן לַפֶּסוּל י. קָמֵץ בִּימֵינוּ וְנִתֵּן לְשִׁמְאֵלוֹ
וְאַחַר כֵּן נִתְּנוּ לְכָלִי. קָמֵץ מִכָּלִי קֹדֶשׁ וְנִתֵּן לְכָלִי חֵל.
פְּסֹל:

לחלק בין דעתו לחברה לאין דעתו לחברה דבהא עבודתו פסולה ובהא אין לנו כח לפסולה
בדיעבד ולדעת רבינו יש לומר שהוא ז"ל סובר דכי אמרינן דהיכא דאין דעתו לחברה ודאי
חייצא לא לפסול העבודה קאמר אלא לומר דצריך ליה לכתחילה ומיבעיא ליה היכא
דדעתו לחברה אי שרי לכתחילה לעמוד עליה וכיון דלא איפשטא נקטינן לחומרא
דלכתחילה לא יעמוד עליה בין שדעתו לחברה בין שאין דעתו לחברה ואם עמד עליה בין
כך ובין כך עבודתו כשירה ולא חשש לכתוב דין נעקרה האבן ועמד במקומה משום
דמשמע דרבה זוטי הוא דבעי לה הכי אבל סתם גמרא לא אסתפקא ליה הא ומשמע
דמיפשט פשיטא ליה דדרך שירות בכך:

ט. כסף משנה: ומרצפין את כל העזרה באבנים יקרות. הכי משמע בכמה דוכתי: ואם
נעקרה אבן וכו'. פרק שני דזבחים (דף כ"ד). וכתב הראב"ד עוד אמרו שם וכו'. ויתבאר
פרק ה' מהלכות ביאת המקדש:

י. כסף משנה: קמץ הכשר ונתן לפסול וכו'. בפ"ג דזבחים (דף ל"ב) תנן קיבל הכשר
ונתן לפסול יחזיר לכשר קיבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו קיבל בכלי קדש ונתן
לכלי חול יחזיר לכלי קודש ופריך בגמרא (דף ל"ד): ולהוי דחוי ואסיקנא כל שבידו לא
הוי דחוי ומדין זבחים יש ללמוד למנחות. וא"ת אמאי לא תנא רבינו בהו תקנתא כדתנן
במתני' שכתבתי בסמוך לענין קבלת דם. וי"ל משום דאיתא בתוספתא דמנחות פ"ה קמץ
הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר וכו' קמץ בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו וכו' בכלי קדש

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו הי"א

הָרֵאשׁוֹן בְּרֵאשׁ וּבְרֵגֶל. הָרֵאשׁ בִּימִינוֹ וְחֶטְמוֹ כְּלָפִי
 זְרוּעוֹ. וְקַרְנָיו בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו. וּבֵית שְׁחִיטָה לְמַעְלָה
 וְהַפֶּדֶר עָלֶיהָ וְהָרֵגֶל שֶׁל יָמִין בְּשִׂמְאלוֹ וּבֵית עוֹרָה לַחוּץ:

ונתן לכלי חול יחזיר לכלי קדש וכו' דברי ר' אלעזר ור"ש וחכ"א קמץ הכשר ונתן לפסול פסלתו מתנתו קמץ בכלי קדש ונתן לכלי חול פסלתו מתנתו קמץ בימינו ונתן לשמאלו פסלתו מתנתו וידוע דהלכה כחכמים. ואם תאמר ולחכמים מאי שנא קמיצה מדם וי"ל דבפרק הקומץ רבה (דף כ"ו): מיייתי מאי דתני בהאי תוספתא וחכ"א כיון שנתנו לשמאל פסלתו מתנתו וקאמר עלה בגמ' מ"ט משום דבעי לקדושי בכלי וכיון שנתן לשמאל נעשה כדם שנשפך מצואר בהמה על הרצפה ואספו שפסול. ופירש רש"י פסלתו מתנתו (מה שנתן בשמאלו) ושוב אין לו תקנה בחזרה מאי טעמא משום דבעי לקדושי בכלי וכו' ואספו שפוסל עוד להקדישו בכלי דאי לא הוי עוד האי קומץ קידוש כלי לא הוה מיפסל דהוה כדם שנשפך מן הכלי על הרצפה שכשר אבל מאחר דבעי כלי לית ליה תקנתא בחזרה כדפרישית דהוה ליה כנשפך על הרצפה מן הצואר שפסול דנפקא לן מולקח מדם הפר דם מהפר יקבלנו וקידוש קומץ במקום קבלת דם ושמאל בלא כלי הרי היא כרצפה עכ"ל: